

การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น" การแทงหยวก"
ในจังหวัดเพชรบุรี

นายสุนทร ดอนอินทร์ทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5041-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๔๖

I ๒๒๒๐๙๕๐๕

A STUDY ON THE TRANSMISSION OF THE LOCAL WISDOM
" TANG-YUAK" IN PETCHABURI PROVINCE

Mr. SUNTORN DONINSAP

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Art Education

Department of Art Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5041-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น "การแทงหยวก"
ในจังหวัดเพชรบุรี

โดย

นายสุนทร ดอนอินทร์ทรัพย์

สาขาวิชา

ศิลปศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

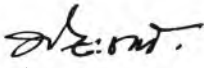
รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ให้นักศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คนบดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิบูลย์ ลีสุวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

สุนทร ดอนอินทร์ทรัพย์ : การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น "การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.

(A STUDY ON THE TRANSMISSION OF THE LOCAL WISDOM "TANG-YUAK" IN PETCHABURI PROVINCE). อ.ที่ปรึกษา : รศ.ปิยะชาติ แสงอรุณ

ISBN 974-17-5041-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาการแทงหยวก ในด้าน 1) ความสำคัญ และคุณค่าการถ่ายทอด 2) การถ่ายทอด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาเอกสาร การศึกษาภาคสนาม เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data-Triangulation) ประมวลผลสร้างข้อสรุปด้วยวิธีการแบบอุปนัย (Analytic-Induction) นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสำคัญ และคุณค่าของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก"คือ 1) มีความสำคัญที่เป็นการเรียนรู้จากความใกล้ชิด คุ้นเคย การได้คลุกคลีกับกิจกรรมทางศิลปะในครอบครัวและการติดตามผู้ใหญ่ไปแทงหยวกเป็นประจำ ซึ่งทำให้ครูช่างและผู้เรียนเกิดความใกล้ชิดผูกพันกันอย่างแนบแน่น การได้สืบทอดศิลปะของบรรพชนยังเป็นสิ่งที่สร้างความรู้สึกผูกพันต่อกันกำเนิดและทำให้คนในครอบครัวได้เจอกันเพื่อร่วมกันทำแทงหยวกอยู่บ่อยๆ ทำให้เกิดความใกล้ชิดกันในครอบครัว การแทงหยวกยังเป็นกิจกรรมทางศิลปะที่ให้ความเพลิดเพลินแก่คนดูจากการได้ชมการปฏิบัติงานของช่างตั้งแต่ต้นจนจบ 2)มีคุณค่าในด้านการเลือกสรรวัสดุธรรมชาติที่ด้อยค่ามาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะที่งดงาม เป็นสื่อแทนความระลึกถึง กตัญญูต่อบุพการี และแฝงไว้ด้วยความเชื่อของช่างคือเป็นงานศิลปะที่ใช้เฉพาะในงานพิธีอวมงคล การเคารพบูชาต่อครูอาจารย์ พระวิษณุ และวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือช่าง มีการคิดค้นดัดแปลง พัฒนาในด้านรูปแบบ ลวดลาย ขั้นตอนวิธีการอย่างสืบเนื่องยาวนานจนเกิดเอกลักษณ์ของตนเองเป็นองค์ความรู้อันเป็นภูมิปัญญาแห่งเมืองเพชรที่ช่างชำนาญการสร้างสรรค์ผ่านศิลปะงานแทงหยวก

2. การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น "การแทงหยวก" พบว่า 1) เกิดจากความสนใจ ชื่นชมเห็นคุณค่าในศิลปะการสนับสนุนของคนใกล้ชิด และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับศิลปะ การได้คลุกคลีร่วมทำงานกับกลุ่มช่างทำให้เกิดการเรียนรู้ไปในตัว และความภาคภูมิใจในมรดกของบรรพชนที่เป็นแรงผลักดันให้รู้สึกอยากถ่ายทอด เรียนรู้ให้คงอยู่ต่อไป 2) กระบวนการถ่ายทอด ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีใจรักในศิลปะ มีความพร้อมทั้งด้านจิตใจ มีสภาพอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำงานศิลปะ วัตถุประสงค์การถ่ายทอดมุ่งเน้นที่การรู้จักจริง ปฏิบัติได้จริง รัก และรู้ค่าในศิลปะ วิธีการถ่ายทอดเป็นการให้ความรู้ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติโดยตรง และการพาผู้เรียนไปแทงหยวกเพื่อให้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง การประเมินผลดูจากผลงานที่มีคุณภาพ และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่ปฏิบัติงาน 3) ผลที่เกิดจากการถ่ายทอด คือเกิดช่างแทงหยวกที่มีความรู้ มีทักษะในเชิงช่างที่สามารถสร้างงานแทงหยวกโดยการทำตามแบบแผนของบรรพบุรุษ แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของช่าง และสามารถปรับตัวให้คงอยู่ได้ตามการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งยังได้รับคุณธรรมการทำงานคือ ความรับผิดชอบ มีสมาธิแน่วแน่ในงาน การทำงานอย่างเต็มที่ ด้วยจิตใจเบิกบาน การพิจารณาตนเอง และจิตใจหนักแน่น การทำงานเป็นกลุ่มทำให้เกิดข้อคิด คือ ความสามัคคี ความเคารพ ให้เกียรติกัน การปรับตัวเข้าหากัน การใจกว้างยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น รวมถึงการได้รับความเพลิดเพลินสุขใจ สบายใจในการทำงานศิลปะ และรู้สึกภาคภูมิใจเมื่องานสำเร็จ

ภาควิชา.....ศิลปศึกษา.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....ศิลปศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##4383795327 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD : TRANSMISSION / LOCAL WISDOM / TANG-YUAK / PETCHABURI PROVINCE.

SUNTORN DONINSAP : A STUDY ON THE TRANSMISSION OF THE LOCAL WISDOM "TANG – YUAK" IN PETCHABURI PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.PIYACHART SANGARUN 351 PP.ISBN 974-17-5041-2

This research has the following objectives : 1) Importances and Values of the transmission. 2) The transmission .This is the Qualitative Research using document study ,field study ,Indepth Interview ,Non-participatory Observation Techniques .Check in confidence was used to data-triangulation. Systematize and to conclude was used analytic-induction method presented by description.

Research findings were as follow :

1. Importances and values of the transmission : 1) Importances for learning from familiarity and involvement with art activity in family , always follow adult to do Tang-Yuak thus , starting to have the closed relationships between Instructors and Practitioners , when person works local art , then led to community attachment and closed family , Tang-Yuak is an activity of art to entertain people who come to see artisans work. 2) Values of transmission : Being ancestor's intellectuality to create artistic work from ordinary natural materials , to be sign of gratefulness and gratitude for ancestor , to reflect Tang-Yuak artisans' belief were only for funeral ceremony , to worship teacher , god Vishnu , tools and materials . These are community knowledges about step process to perform , these are decorative Thai pattern. Have been being transmitted and developed from time to time until melted entirely to be an evidence identity of Muang Petch's wisdom that artisanship create through Tang-Yuak .

2. The transmission of the local wisdom "Tang-Yuak" : 1) The motivation causes by interesting , appreciation in value on Art , supported by neighbourly person , being among approachable art surrounding , involving and working with artisans that led to learn and a feeling of satisfaction in culture heritage required to inherit . 2) Transmission process ; All practitioners and instructors also admire in art , have suitable mind and emotion for practicing in art . The transmission objectives ; Emphasized knowledge , practicing skill and having a good attitude. The transmission methods was the knowledge and skill integrations by practicing and perform in the real experiences. The evaluation could be evaluated from practitioners ' work and observing behaviour practitioners while practicing . 3) The transmission results : Having the Tang-Yuak master to work ,still carving as the way of the former times have done as unique work , capable to adapt for changing .The virtue working : were responsibility ,concentration ,cheerfulness ,self-deliberation and toleration .The ethical lesson from group working includes ; unity ,respect ,harmony and agreement .Getting peace of mind ,enjoyment during performing and delightful when his work is successful.

Department Art Education

Student ' s signature.....

Field of Study Art Education

Advisor ' s signature.....

Academic year 2003

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงด้วยดี หากขาดบุคคลต่อไปนี้ในการช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ให้กำลังใจ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ อาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับคำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขรายละเอียดต่างๆ ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิบูลย์ ลีสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคุณแม่เทียน จันทรี คุณพี่จ้อย ดอนอินทร์ทรัพย์ สำหรับกำลังใจ และความอบอุ่นที่คอยให้เสมอมา

ขอขอบพระคุณครูไพฑูรย์ เสริมสุข ครูผู้มีพระคุณที่ได้มอบโอกาสในการศึกษาแก่ข้าพเจ้าจนสามารถก้าวมาถึงจุดนี้ได้

ขอขอบพระคุณครูประสม สุสุทธิ และครอบครัว ลุงเลี่ยม เครือภาค ลุงหอม วงษ์ทองดีและครอบครัว อาจารย์จำลอง บัวสุวรรณ ตลอดจนชาวเพชรบุรีสำหรับน้ำใจไมตรี และความเอื้ออารีที่มอบให้

ขอขอบพระคุณ พี่ถม พี่บุ๋ก พี่ไหว สุทัศน์ น้องหรั่ง ตลอดจนพี่ๆ เพื่อนๆ ชาวศรีสวัสดิ์ทุกคน สำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือที่มีให้ตลอดมา

อนึ่งความชื่นชมยินดีอันเกิดจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่โบราณจารย์ผู้คิดค้น ถ่ายทอด สืบต่อวิชาช่างแทงหยวกแห่งสกุลช่างเมืองเพชรจนสามารถสืบต่อเป็นสายรากทางศิลปะอย่างยาวนาน จนปัจจุบัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ.....	ฏ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	2. กรอบความคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	10
	3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
	4. ขอบเขตของการวิจัย.....	14
	5. ข้อตกลงเบื้องต้น.....	14
	6. คำจำกัดความในการวิจัย.....	14
	7. วิธีดำเนินการวิจัย.....	15
	8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
	1. มรดกทางศิลปวัฒนธรรม.....	22
	1.1 ความหมายและประเภทของมรดกทางศิลปวัฒนธรรม.....	22
	1.2 มรดกทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	23
	1.3 คุณค่าและความสำคัญของมรดกทางศิลปวัฒนธรรม.....	24
	2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	25
	2.1 ความเป็นมาของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	25
	2.2 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	26
	2.3 ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	28
	2.4 การเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	30
	2.5 ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	30

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2.6 การคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	34
2.7 การแบ่งกลุ่มหรือขอบเขตของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	34
2.8 ฐานการคิดในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	36
2.9 แนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	40
3. ภูมิปัญญาของช่างไทย.....	42
3.1 แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะและงานช่าง.....	42
3.2 ช่างในสังคมไทย.....	43
3.3 องค์ประกอบของภูมิปัญญาเชิงช่างของไทย.....	43
3.3.1 เทคนิควิทยาเชิงช่าง.....	43
3.3.2 แนวคิด คตินิยม และแบบแผนการทำงานของช่างไทย.....	44
3.3.3 พื้นฐานด้านจิตใจของช่างไทย.....	46
3.4 คุณค่าของศิลปกรรมในฐานะที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	48
4. ศิลปะพื้นบ้านไทย.....	52
4.1 ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน.....	53
4.2 เอลักษณะของศิลปะพื้นบ้านไทย.....	54
4.3 มूलเหตุการเกิดศิลปะพื้นบ้าน.....	55
4.4 การจัดประเภทของศิลปะพื้นบ้าน.....	56
4.5 ภูมิปัญญาในศิลปะพื้นบ้านไทย.....	57
5. ศิลปะการแทงหยวก	60
5.1 ก้าวในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย.....	61
5.2 ความหมายของการแทงหยวก.....	63
5.3 ความเป็นมาของการแทงหยวก.....	64
5.4 ลักษณะสำคัญของการแทงหยวก.....	66
5.5 โอกาสของการแทงหยวกในงานพิธีต่างๆ	68
5.6 วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการแทงหยวก.....	69
5.7 ขั้นตอนวิธีการแทงหยวก.....	70
5.8 รูปแบบการแทงหยวกในงานพิธีศพ.....	72
5.9 แบบของลายในการแทงหยวก.....	72

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง(ต่อ)	
6. การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	73
6.1 ความหมายของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	74
6.2 ภูมิปัญญาการถ่ายทอดของช่างไทย.....	75
6.3 แหล่งวิทยาการในท้องถิ่น.....	80
6.4 การเรียนรู้แบบสืบทอดวัฒนธรรม.....	81
6.5 รูปแบบและวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	83
7. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนทักษะปฏิบัติ.....	86
7.1 การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ.....	86
7.2 การสอนทักษะปฏิบัติ.....	90
8. สภาพทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี.....	92
8.1 ประวัติศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรี.....	92
8.2 ขนาด ที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศ.....	94
8.3 หน่วยงานด้านวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบุรี.....	95
8.4 วัฒนธรรมประเพณี.....	95
8.5 ศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี.....	96
8.6 ศิลปะการแทงหยวกในจังหวัดเพชรบุรี.....	97
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	112
9.1 งานวิจัยในประเทศ.....	112
9.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	119
10. บทสรุปแนวความคิด ทฤษฎี ที่ใช้ในการสร้างกรอบความคิดในการวิจัย.....	120
สรุปกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	128
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	129
1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	129
2. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	129
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	130
4. ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล.....	131

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย(ต่อ)	
5. การตรวจสอบข้อมูล.....	133
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	133
7. การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	133
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ถ่ายทอด(ครูช่าง).....	134
1 ภูมิหลังของผู้ถ่ายทอด(ครูช่าง).....	135
2 ความสำคัญและคุณค่าของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	136
3 การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก"ในจังหวัดเพชรบุรี.....	155
3.1 ความเป็นมาของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	155
3.2 กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	162
3.3 ผลที่เกิดจากการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	192
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รับการถ่ายทอด.....	199
1 ภูมิหลังของผู้รับการถ่ายทอด.....	199
2 ความสำคัญและคุณค่าของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	200
3 การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก"ในจังหวัดเพชรบุรี.....	205
3.1 ความเป็นมาของการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	205
3.2 กระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก"ในจังหวัดเพชรบุรี.....	206
3.3 ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.....	215
ส่วนที่ 3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการถ่ายทอดการแทงหยวก.....	220
1. นำเสนอการสังเกตการถ่ายทอดผ่านการจัดการสอนโดยตรง.....	220

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2. นำเสนอผลการสังเกตการถ่ายทอดผ่านกระบวนการทำงานของคณะช่างแทงหยวก.....	223
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลจากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์.....	225
ประมวลผลข้อมูลจากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต.....	237
อภิปรายผลการวิจัย.....	240
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	263
รายการอ้างอิง.....	266
ภาคผนวก.....	275
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	276
ภาคผนวก ข. รายชื่อปราชญ์ท้องถิ่นที่ให้สัมภาษณ์.....	278
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	286
ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	296
ภาคผนวก จ. ภาพประกอบ.....	328
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	351

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ภูมิหลังของกลุ่มผู้ถ่ายทอด(ครูช่าง).....	136
2. ภูมิหลังของกลุ่มผู้รับการถ่ายทอด.....	200

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1 เครื่องมือแทงหยวก.....	102
2 - 6 ลวดลายของศิลปะการแทงหยวกเพชรบุรี.....	103
9 - 10 วิธีการลอกกาบกล้วย และเทคนิคการแทงหยวก.....	106
11 - 15 การประกอบแผงหยวก.....	108
16 - 18 ผลงานแทงหยวกประดับเมรุลูกโกศ และเมรุลูกหีบ.....	111